

OORSIG VAN DIE WYSIGINGSWET OP BASIESE ARBEIDSVERHOUDINGE WET 8 VAN 2018

INLEIDING EN DOELWIT

Die Wysigingswet op Basiese Arbeidsverhoudinge (WBA) sluit die volgende bepalings in:

- Verlenging van die versoeningsproses in geskille oor aangeleentehede van onderlinge belang, voor industriële optrede begin;
- Verbied betooglinievorming tensy betooglinievorming reëls in plek is;
- Vereis dat geregistreerde vakbonde en werkgewersorganisasies in hulle konstitusie voorsiening maak vir 'n geheime stemmings proses alvorens industriële optrede geneem word; en
- Die KBVA stel 'n Adviserende Arbitrasiepaneel in, in 'n poging om die industriële optrede op te los waar dit in openbare belang is.

Al hierdie maatreëls is ontwerp om die volgende te bevorder:

- Die vreedsame neem van stakings aksie / of uitsluitings aksie vry van intimidasie en geweld;
- Die maksimum betrokkenheid van werkers en werker verteenwoordigers gedurende onderhandelinge; en
- Stappe om uitgerekte of gewelddadige industriële optrede te vermy.

GESKILBESLEGTING DEUR VERSOENING (ARTIKEL 135 (2A))

Partye het steeds die reg om 'n ooreenkoms aan te gaan om die 30-dae versoeningstydperk te verleng. By gebrek aan so 'n ooreenkoms, kan die kommissaris wat die versoeningsproses behartig of enige party tot die geskil in terme van artikel 135, aansoek doen by die Direkteur van die KVBA om 'n verlenging, van nie meer 5 dae nie, sodat 'n betekenisvolle versoeningsproses verseker word.

Die Direkteur mag slegs die periode verleng indien hy tevrede is dat die verlenging noodsaaklik is om 'n betekenisvolle versoeningsproses te verseker; 'n party onredelik toestemming tot die verlenging weier; en daar redelike vooruitsigte is om 'n ooreenkoms te bereik.

Geen verelenging word toegelaat deur die Direkteur in gevalle waar die Staat die werkgewer is nie.

BETOOGLINEVORMING

Die doel van die wysigings tot artikel 69 van die Wet is om betooglinievorming te verbied tensy daar betooglinievorming reëls in plek is. Die wysigings tot die artikel vereis gevolglik dat 'n kommissaris (of 'n bedingsraad versoener) in 'n geskil wat kan lei tot industriële optrede, betooglinievorming reëls moet bepaal indien geen ooreengekome reëls tussen die partye bestaan nie of ooreengekom kon word nie en geen kollektiewe ooreenkoms sodanige betooglinievorming reëls reguleer nie. 'n Ooreenkoms rakende reëls vir betooglinievorming moet bereik word voor die verstryking van die versoeningsperiode van 30 dae – tensy andersyds verleng.

By bepaling van die betooglinievorming reëls moet die kommissaris die vertoë in ag neem van partye wat die versoening bywoon of 'n persoon, anders as die werkgewer, indien daardie persoon in beheer is van die perseel waar die betoog beoog word. Die kommissaris moet tydens die bepaling van die reëls ook ag slaan op Aanhangsel B van die Kode vir Goeie Praktyk: Kollektiewe Bedinging, Industriële Optrede en Betooglinievorming, wat riglyne verskaf oor verstekreëls vir betooglinievorming.

GEHEIME STEMMING

In terme van artikel 95(9) beteken 'stemming' enige stelsel van stemming deur lede waar stemme op geneem en geheim gehou word." Die WAW vereis dat vakbonde en werkgewersorganisasies wat aansoek doen om registrasie, voorsiening moet maak in hul konstitusies vir geheime stemming deur lede voor industriële optrede aanvang neem.

Die WBA vereis nie dat 'n stemming gehou moet word voor 'n staking of uitsluiting nie. Artikel 67(7) van die WAW stel dit duidelik dat geen litigasie rakende die beskermde status van 'n staking mag volg indien so geheime stemming nie gehou is nie.

Oorgangsmatreëls is van toepassing op die bepaling dat die konstitusie van 'n geregistreerde vakbond en werkgewersorganisasie so bepaling moet bevat.

INSTELLING VAN 'N ADVISERENDE ARBITRASIEPANEEL

Invoeing van artikels 150A - 150D het ten doel om uitgerekte stakings, gewelddadige stakings en stakings wat tot 'n plaaslike of nasionale krisis kan lei, op te los.

Die wysigings maak voorsiening vir die instelling van 'n adviserende arbitrasiepaneel wat die oorsake en omstandighede van stakings / uitsluitings ondersoek en 'n adviserende arbitrasietoekenning uitreik ten einde die partye tot die geskil te help om die geskil op te los.

Die Direkteur van die KVBA kan 'n adviserende arbitrasiepaneel uit eie beweging instel; op aansoek van enige van die partye of by ooreenkoms tussen die partye; of op instruksie van die Minister van Indiensneming en Arbeid, maar slegs indien die Direkteur geredelik oortuig is dat een of meer van die volgende omstandighede bestaan:

- (i) Die staking of uitsluiting nie meer funksioneel tot kollektiewe bedinging is nie aangesien dit vir 'n uitgerekte tydperk aangegaan het en geen sprake van die beslegting van die geskil bestaan nie;
- (ii) Daar 'n dreigende bedreiging is dat grondwetlike regte geskend word of kan word, deur deelnemers aan die staking deur dreigende geweld of dreigende skade of werklike skade aan eiendom; of
- (iii) Die staking of uitsluiting die dreigende potensiaal toon om 'n akute nasionale of plaaslike krisis te veroorsaak of te vererger en wat die toestand vir die normale maatskaplike en ekonomiese werking van die gemeenskap of samelewing raak.

'n Adviserende arbitrasietoekenning is slegs bindend op partye (en hulle lede) tot die geskil indien dit aanvaar word of geag word dat die toekenning aanvaar is.

ANDER (OPSOMMING)

Wysigings is gemaak tot artikel 32 van die WAW wat verband hou met die vereistes vir die uitbreiding van kollektiewe ooreenkomste van partye wat nie verbonde is aan 'n bedingsraad nie, en met die insluiting van artikel 32A "Hernuwing en uitbreiding van befondsingsooreenkomste"

RELEVANTE WETGEWING

Wysigingswet op Basiese Arbeidsverhoudinge Wet No. 8 van 2018